

Etanercept

Enbrel®, Benepali®

Het doel van deze folder is u praktische informatie te geven over het nieuwe medicijn dat u gaat gebruiken: etanercept.

Hoe werkt etanercept?

Bij patiënten met een reumatische auto-immuunziekte is er een fout in het afweersysteem ontstaan waardoor er sprake is van afweerreactie tegen het eigen lichaam. Dit kan in verschillende plaatsen van het lichaam gebeuren. Bij reumatische ziekten zijn dit vaak de gewrichten. Etanercept is een is een medicijn dat deze afweerreactie onderdrukt. Dit medicijn remt het eiwit TNF (Tumor Necrosis Factor). Dit leidt tot een afname van pijn, zwelling en stijfheid van de gewrichten waardoor op de langere termijn de kans op gewrichtsschade afneemt. De werking van etanercept treedt op na 6-12 weken. Soms duurt het echter langer en bij sommige mensen werkt het medicijn niet of helaas onvoldoende.

Voor welke aandoeningen wordt etanercept gebruikt?

Etanercept wordt gebruikt bij de behandeling van verschillende auto-immuunaandoeningen. Het wordt onder andere gebruikt bij reumatoïde artritis, artritis psoriatica en de ziekte van Bechterew. Ook wordt het gebruikt bij patiënten met psoriasis of ontstekingsziekten van de darm.

Hoe moet ik het gebruiken?

Etanercept wordt toegediend als onderhuidse (subcutane) injectie. De injecties kunnen door uzelf worden toegediend, of door uw partner of andere zorgverleners. In het ziekenhuis of bij de apotheek krijgt u instructies hoe u deze injecties moet toedienen. De gebruikelijke dosering van etanercept via een onderhuidse injectie is 1x per week op een vaste dag 50 mg. Uw behandelaar spreekt met u af hoe u het gaat gebruiken.

Als uw ziekte rustig is, kan in overleg met uw behandelaar worden besloten om de dosering te verlagen en de etanercept eventueel zelfs te stoppen.

Hoe moet ik het bewaren?

Etanercept moet in de koelkast bewaard worden bij een temperatuur tussen de 2 en 8°C. Haal de injectiespuit 30 minuten voor toediening uit de koelkast om op kamertemperatuur te laten komen.

Wat zijn mogelijke bijwerkingen?

In de bijsluiters van het medicijn vindt u een uitgebreid overzicht van alle bijwerkingen die kunnen voorkomen. Hieronder vindt u belangrijke bijwerkingen om van op de hoogte te zijn. Deze bijwerkingen komen bij minder dan 15% van de patiënten voor:

- infecties zoals verkoudheden, blaasontsteking en huidinfecties komen regelmatig voor (>10%)
- huiduitslag of jeuk op de plaats van de injectie: deze klachten zijn vrijwel altijd mild en op den duur verdwijnen ze bij de meeste patiënten
- u heeft een licht verhoogde kans op bepaalde vormen van huidkanker die in het algemeen goed te behandelen zijn
- zeer zelden zijn tijdens behandeling met dit soort medicijnen andere auto-immuunziekten ontstaan. Dit betrof onder andere multipale sclerose (MS) of systemische lupus erythematosus (SLE)
- omdat etanercept de afweer onderdrukt bestaat er een verhoogde kans op het ontstaan van infecties. Wanneer u een gewone verkoudheid heeft zonder koorts, dan kunt u etanercept gewoon door blijven gebruiken. Als u klachten of symptomen heeft die kunnen passen bij een ernstige infectie, zoals koorts, of algemeen ziek zijn mag u etanercept niet gebruiken. Neem in dat geval ook altijd contact op met uw reumatoloog, reumaverpleegkundige of huisarts
- allergieën en overgevoeligheidsreacties kunnen voorkomen. Bij nieuwe huidafwijkingen, koorts of benauwdheidsklachten adviseren we u zo spoedig mogelijk contact op te nemen met uw huisarts en/of behandelaar

Zijn er controles noodzakelijk voor en tijdens het gebruik van etanercept?

Vóór start van de behandeling met etanercept wordt gekeken of u in het verleden in contact bent geweest met tuberculose. Tijdens behandeling met medicijnen zoals etanercept, is in het verleden namelijk bij sommige patiënten tuberculose opgetreden. Dit betrof vrijwel altijd een opvlamming van een oude infectie. Testen op tuberculose gebeurt door middel van een huidtest (Mantoux) en/of een bloedtest en een röntgenfoto van de longen. Het kan overwogen worden om ook te screenen op hepatitis (= virale infectie van de lever) en om bepaalde vaccinaties te geven vóór het starten met de behandeling. Dit bespreekt uw behandelaar met u.

Kan ik Etanercept gebruiken met andere medicijnen?

Etanercept wordt bij reumatoïde artritis bij voorkeur gecombineerd met methotrexaat of een ander anti-reumatisch middel. Deze combinatie is doorgaans effectiever. Etanercept kan – voor zover bekend – veilig worden gebruikt naast andere geneesmiddelen. Overleg met uw behandelaar bij verandering van uw medicatiegebruik.

Wat moet ik nog meer weten?

Alcohol

Er is geen bezwaar tegen (matig) alcohol tijdens behandeling met etanercept.

Autorijden

Er is geen bezwaar tegen autorijden tijdens gebruik van etanercept.

Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen

Er bestaat bij het gebruik van etanercept mogelijk een verhoogd risico op infecties na een operatie. Overleg met uw behandelaar of het nodig is etanercept tijdelijk te onderbreken. Wij adviseren om uw (tand)arts op de hoogte te melden dat u etanercept gebruikt zodat deze zo nodig maatregelen kan nemen.

Reizen

Als u op reis gaat raden wij u aan om de medicatie gekoeld in een koeltasje mee te nemen in uw handbagage. Bewaar de medicatie op uw verblijfadres zoals thuis, dus in de koelkast bij een temperatuur van 2-8°C. Bij reizen naar het buitenland is het raadzaam een brief mee te nemen dat u etanercept en bijbehorende injectiespuiten gebruikt. Deze brief en het medicatie paspoort is verkrijgbaar bij uw apotheek of eventueel bij uw behandelaar

Vaccinaties

Gezien het feit dat u een reumatische ziekte heeft en reumamedicijnen gebruikt adviseren we om u jaarlijks tegen de griep (influenza) te laten vaccineren door uw huisarts.

Heeft u een andere vaccinatie dan de griep nodig, overleg dan altijd van tevoren met uw behandelaar, apotheek of huisarts.

Heeft u plannen om in de toekomst een verre reis te maken, dan raden wij u aan dit met uw behandelaar te bespreken vóór het starten van etanercept. Dit vanwege een mindere effectiviteit van bepaalde vaccinaties tijdens het gebruik van etanercept.

Wij raden de vaccinatie met een verzwakt levend vaccin af (bof-mazelen-rose hond (BMR), gele koorts, oraal poliovaccin of BCG) tijdens het gebruik van etanercept.

Vruchtbaarheid, zwanger worden en borstvoeding

Van etanercept is niet bekend of het de vruchtbaarheid beïnvloedt. Het lijkt zonder problemen tot aan de bevruchting gebruikt te kunnen worden. Indien u plannen heeft om in de nabije toekomst zwanger te worden of onverwachts

zwanger bent adviseren wij u dit kenbaar maken aan uw behandelaar. Overleg met uw behandelaar of u tijdens het gebruik van etanercept veilig borstvoeding kunt geven.

Zonlicht

Beperk tijdens het gebruik van etanercept de blootstelling aan zonlicht en Uv-straling door het dragen van beschermende kleding en/of het gebruik van zonnebrandcrèmes met een hoge beschermingsfactor (factor 30 of hoger). Wij raden u af om onder de zonnebank te gaan.

Vragen

Wanneer u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, zal uw behandelend reumatoloog deze graag beantwoorden.

Polikliniek reumatologie:

dr. E.A.J. Dutmer

dr. M.J. Rood

dr. J.N. Stolk

dr. D.F. van Breukelen

Telefoonnummer (0318) 43 43 43 / 43 53 00